

PROGRAMMA VAN

TOETSING EN AFSLUITING

leerjaar: 3

schooljaar: 2018-2019

HOOFDSTUK I

ALGEMENE ZAKEN

I.1 DE INRICHTING VAN HET EXAMEN

De minister stelt de examenprogramma's vast. Daarin is opgenomen:

- een omschrijving van de examenstof voor ieder vak
- de bepaling welk deel van de examenstof in het centraal examen en welk deel in het schoolexamen zal worden getoetst
- het aantal en de tijdsduur van de toetsen in het centraal examen
- eventuele voorschriften voor onderdelen van het schoolexamen, bijvoorbeeld de omvang, het aantal en de beoordeling ervan.

Het examen bestaat uit twee gedeelten: het schoolexamen en het centraal examen. Het centraal examen leg je af aan het einde van het laatste schooljaar: klas 4. Het schoolexamen doe je gespreid over de leerjaren van de bovenbouw: 3 en 4.

Het schoolexamen omvat de volgende onderdelen:

- *afsluitende toetsen ("PTA-toetsen")*
deze toetsen worden meestal schriftelijk en soms mondeling afgenomen; zij gaan over leerstof waarvan de behandeling is afgerond; je krijgt hiervoor een cijfer
- *praktische opdrachten*
deze opdrachten toetsen algemene vaardigheden en vakvaardigheden; ook hiervoor krijg je een cijfer toegekend
- *profielwerkstuk*
dit is een grote praktische opdracht. Het heeft betrekking op een thema uit je profiel. Je krijgt er geen cijfer voor, maar een van de volgende beoordelingen: "goed", "voldoende" of "onvoldoende"
- *handelingsdeel*
hierin staan opdrachten die je naar behoren moet uitvoeren; er wordt geen eindcijfer voor gegeven, maar je krijgt de beoordeling: "wel/niet naar behoren voldaan"

Voortgangstoetsen ("gewone proefwerken") maken geen onderdeel uit van het PTA. Deze toetsen meten je vorderingen op weg naar grote afsluitende toetsen en vooral naar het centrale examen. De cijfers voor deze voortgangstoetsen bepalen in sterke mate je overgang naar een volgend leerjaar. Maar de cijfers voor de afsluitende toetsen tellen mee voor het schoolexamen en dus voor de vraag of je slaagt of zakt.

De vakken maatschappijleer en lichamelijke opvoeding hebben uitsluitend een schoolexamen; dat geldt ook voor culturele en kunstzinnige vorming (onderdeel van kunstvakken 1).

De (eventuele) cijfers voor culturele kunstzinnige vorming en voor lichamelijke opvoeding tellen niet mee in de slaag/zak-regeling.

De overige vakken hebben zowel een schoolexamen als een centraal examen.

Het (school)examen van het vak culturele kunstzinnige vorming wordt in klas 3 afgesloten.

HOOFDSTUK II

HET SCHOOLEXAMEN

II.1 BEGIN EN EINDE VAN HET SCHOOLEXAMEN

Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen begint. Je moet het schoolexamen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen. Als dit tijdig afronden van het schoolexamen als gevolg van ziekte of andere bijzondere omstandigheden waarop je geen invloed had, niet lukt, kun je van het bevoegd gezag toestemming krijgen het schoolexamen voor een of meer vakken na het eerste tijdvak van het centraal examen af te sluiten, maar wel nog vóór je centraal examen doet in dat vak of die vakken.

II.2 HERKANSINGSREGELING

De herkansingsregeling betreft de herkansingsmogelijkheden in de leerjaren 3 en 4.

II.2.1 HERKANSING VAN PTA-ONDERDELEN

Deze herkansingsregeling heeft betrekking op afsluitende toetsen, op de praktische opdrachten, de beoordelingsgesprekken van het profielwerkstuk en op de logboeken voor extensief luisteren en lezen in het handelingsdeel van de moderne vreemde talen.

Herkansen

Herkansingen kun je benutten om voor een reeds gemaakte afsluitende toets een hoger cijfer te behalen. In klas 3 mag je maximaal 2 afsluitende toetsen herkansen. Het hoogst behaalde cijfer telt. In klas 4 mag je maximaal 1 afsluitende (deel)toets per kwartaal herkansen (het schoolexamen in klas 4 bestrijkt drie kwartalen). Het hoogst behaalde cijfer telt.

De herkansingen in het derde leerjaar vinden plaats aan het einde van het schooljaar. De herkansingen in het vierde leerjaar vinden telkens kort na het einde van een kwartaal plaats. Herkansingsmogelijkheden die je in klas 3 niet gebruikt, mag je niet naar klas 4 meenemen. Herkansingsmogelijkheden die je in klas 4 niet gebruikt in het daarvoor bestemde kwartaal, mag je niet meenemen naar een volgend kwartaal. Wanneer je aan een of meer herkansingen zou deelnemen waarop je geen recht meer had, worden de hiervoor behaalde resultaten alsnog ongeldig verklaard. Als je ziek bent op het herkansingsmoment vervalt de herkansingsmogelijkheid en blijft het oorspronkelijke cijfer staan.

Inhalen na geoorloofde afwezigheid

Als je door ziekte of andere gegronde bijzondere omstandigheden (de schoolleiding beoordeelt dit) niet in staat bent deel te nemen aan een toets, moet een ouder/verzorger dit vóór aanvang van de toets telefonisch melden bij de

administratie. Achteraf ziek melden is niet mogelijk. Als je in de loop van de dag ziek naar huis gaat voordat de toets gemaakt is, meld je je af bij de administratie. De administratie neemt dan contact op met een van de ouders, die toestemming moet geven dat je naar huis gaat. Nog dezelfde dag doet de ouder een officiële ziekmelding bij de administratie.

In beide gevallen lever je als je weer beter bent een ondertekend briefje van je ouder/verzorger in met de reden en de duur van de ziekte.

Als je je op bovenstaande wijze afmeldt voor een toets, wordt het verzuim als geoorloofd aangemerkt en moet je de toets inhalen. Dat inhalen moet in ieder geval gebeuren vóór de datum van de herkansingsmogelijkheid.

Als je je niet op bovenstaande wijze afmeldt voor een toets, wordt het verzuim als ongeoorloofd aangemerkt en wordt voor het gemiste werk het cijfer 1,0 genoteerd.

Deze toets kan nog wel als herkansing ingezet worden.

Ben je op het inhaalmoment weer afwezig, geoorloofd of ongeoorloofd, dan verspeel je het recht op inhalen en wordt het cijfer 1,0 genoteerd. De toets kan nog wel als herkansing ingezet worden.

Wanneer je meer dan twee maal niet verschenen bent op een afgesproken inhaalmoment, heeft de schoolleiding de mogelijkheid om je terug te trekken voor het eindexamen.

Leerlingen worden geacht afspraken met specialist/ziekenhuis enz. in te plannen buiten de toetsweken om, de toetsweken zijn immers al aan het begin van het schooljaar bekend.

Indien absoluut noodzakelijk kan voor een afspraak onder schooltijd tijdens een toetsweek door de examencommissie toestemming gegeven worden. Dit dient minimaal 3 weken voor de toetsweek kenbaar gemaakt te worden. Absentie door overmacht (bijvoorbeeld ongeval, begrafenis etc.) moet door schriftelijk bewijs kenbaar gemaakt worden.

II.3 DE ORGANISATIE VAN HET SCHOOLEXAMEN

Voor de vakken waarin je naast centraal examen ook schoolexamen hebt, stelt het bevoegd gezag je in de gelegenheid het schoolexamen in de desbetreffende vakken op tijd voor het begin van het centraal examen af te sluiten.

Om te kunnen voldoen aan alle verplichtingen binnen het PTA (toetsen, begeleidings- en beoordelingsgesprekken enz.) dien je je iedere schooldag van 8.15 uur tot 17.00 uur beschikbaar te houden voor school, ook in de laatste twee weken van het schooljaar na de laatste proefwerkweek. Als je bijvoorbeeld een krantenwijk hebt, zul je in voorkomend geval voor een vervanger moeten zorgen. Mocht je als gevolg van bezigheden elders niet op een PTA-afspraak op school verschijnen, dan zal dat als een onregelmatigheid gelden (zie II.6.1).

II.3.1 AFSLUITENDE TOETSEN

Afsluitende toetsen sluiten een grotere hoeveelheid leerstof af. Je hebt dus doorgaans veel tijd nodig om ze voor te bereiden.

Voor alle schriftelijke afsluitende toetsen zijn er twee toetsmomenten. Je bent verplicht aan het eerste toetsmoment deel te nemen. Het tweede toetsmoment is bestemd voor leerlingen die om een geldige reden bij het eerste toetsmoment afwezig waren. Het eerste toetsmoment ligt vast in een jaarrooster of in een proefwerkweekrooster.

Mocht je bij een schriftelijke toets te laat komen, dan krijg je alleen nog toegang tot het lokaal waar de toets wordt afgenomen als nog geen andere leerling dat lokaal inmiddels weer verlaten heeft. In principe krijg je bij te laat komen geen extra tijd na sluiting van de zitting. Maar als er sprake is van ernstige overmacht die aantoonbaar is – de schoolleiding beoordeelt dit – dan kun je enige extra tijd krijgen als dit organisatorisch haalbaar is.

Voor een eventuele mondelinge afsluitende toets wordt een persoonlijke afspraak gemaakt. Je kan ervoor kiezen een mondelinge toets op band te laten vastleggen. Wil je dat liever niet, dan kun je achteraf geen bezwaar maken tegen de beoordeling die de docent je geeft.

Om een beeld te krijgen van je vorderingen geven we voortgangstoetsen, gewone proefwerken dus. Die gaan meestal over een kleinere hoeveelheid stof. De cijfers die je hiervoor krijgt, tellen in leerjaar 3 alleen mee om een rapportcijfer te bepalen, maar ze tellen *niet* voor het eindcijfer van het schoolexamen mee; zij staan dan ook niet in het Programma van Toetsing en Afsluiting van de afzonderlijke vakken. Voortgangstoetsen (of diagnostische toetsen) kunnen wel een rol spelen bij het controleren van verplichtingen in het handelingsdeel (zie paragraaf II.3.4).

In klas 3 ben je verplicht deel te nemen aan de afsluitende toetsen voor de extra vakken die niet behoren bij het vakkenpakket waarin je examen zult afleggen. De resultaten voor de toetsen van die extra vakken tellen niet mee bij het vaststellen van schoolexamencijfers, maar wel bij het vaststellen van rapportcijfers. Als deze extra vakken in klas 3 geen afsluitende toetsen of praktische opdrachten geven, sluit je het schoolexamen voor deze vakken af met voortgangstoetsen (gewone proefwerken).

In het laatste schooljaar, klas 4 VMBO-t, zijn er drie toetsperiodes. Naast de toetsen die op uren in het gewone lesrooster worden afgenomen, is er aan het eind van iedere periode een toetsweek. Je krijgt minimaal 5 schooldagen voor het begin van een toetsweek het rooster van de toetsen. In klas 3 zijn er in de loop van het jaar doorgaans geen speciale toetsweken voor de afsluitende toetsen.

Schriftelijk werk krijg je, zodra het is gecorrigeerd, terug ter inzage. Gecorrigeerd werk van een eerste toetsmoment krijg je uiterlijk 5 schooldagen voor een eventuele herkansing op het tweede toetsmoment, ter inzage.

Wanneer een afsluitende toets mondeling wordt afgenomen, kan in bijzondere omstandigheden naast de vakdocent een andere medewerker van de school aanwezig zijn. De vakdocent bepaalt het cijfer.

De cijfers zijn afgerond op 1 decimaal. Wanneer je het niet eens bent met een toegekend cijfer en overleg met de docent niet tot overeenstemming leidt, kun je je wenden tot de schoolleiding.

II.3.2 PRAKTISCHE OPDRACHTEN

Praktische opdrachten staan in klas 3 op het programma. Soms krijg je tijdens de les gelegenheid te werken aan een praktische opdracht, maar het kan ook zijn dat je het buiten lestijd zal moeten doen.

In klas 3 ben je verplicht ook deel te nemen aan de praktische opdrachten voor de extra vakken die niet behoren bij het vakkenpakket waarin je examen zult afleggen. De resultaten voor de praktische opdrachten van die extra vakken tellen niet mee bij de vaststelling van schoolexamencijfers, maar wel bij het vaststellen van rapportcijfers.

De praktische opdrachten moet je meestal uitvoeren in groepsverband. De docent heeft in alle gevallen de beslissende stem bij de groepssamenstelling.

Er zijn verschillende soorten praktische opdrachten (natuurwetenschappelijk onderzoek, literatuuronderzoek enz.). Deze soorten opdrachten worden zoveel mogelijk gespreid over de vakken, zodat je met zoveel mogelijk soorten opdrachten ervaring opdoet. De docenten stellen per vak de soort opdracht vast. De vakdocent stelt het onderwerp van de praktische opdracht vast.

De vakdocent deelt je zo spoedig mogelijk na afronding van de praktisch opdracht mee, welke beoordeling hij de praktische opdracht geeft. Bij groepswork kan het tot jullie opdracht behoren om een voorstel tot puntenverdeling tussen de leerlingen van je groepje te doen, maar de docent stelt steeds het cijfer van iedere leerling vast. Als dat afwijkt van het voorstel van de leerlingen, licht hij dat in een korte schriftelijke notitie toe.

De cijfers zijn afgerond op 1 decimaal. Wanneer je het niet eens bent met een toegekend cijfer en overleg met de docent niet tot overeenstemming leidt, kun je je wenden tot de schoolleiding.

II.3.3 PROFIELWERKSTUK

Het profielwerkstuk is een onderzoek dat je doet en waarover je een verslag schrijft. Het werken aan een profielwerkstuk gebeurt buiten lestijd. Het moet gaan over een onderwerp dat met je profiel te maken heeft en met de beroepswereld die in verband staat met dat profiel.

Het profielwerkstuk maak je in principe samen met een andere leerling. Alleen wanneer je daar goede redenen voor aanvoert (dit beoordeelt de schoolleiding), mag je het profielwerkstuk in je eentje maken. De beslissing daartoe kan zowel voor als tijdens het werken aan het profielwerkstuk door de schoolleiding genomen worden. Direct aan het begin van het laatste schooljaar wordt jullie een docent of andere medewerker van de school toegewezen die je bij het maken van het profielwerkstuk zal begeleiden. Deze zal bepalen, of het gekozen onderwerp geschikt is.

Jullie werkzaamheden beginnen in september van het laatste schooljaar. De inleverdatum voor het verslag valt direct voor de kerstvakantie. Uiterlijk half februari ontvangen jullie het werk dat is nagekeken en voorlopig is beoordeeld, terug.

Daarna hebben jullie tot half maart de kans om de kwaliteit van je profielwerkstuk te verbeteren. De precieze data van dit tijdspad worden jaarlijks voor de zomervakantie voorafgaande aan het laatste leerjaar vastgesteld en in september aan jullie bekend gemaakt.

Bij het profielwerkstuk worden vaardigheden beoordeeld. Het gaat daarbij niet alleen om het resultaat maar ook om de werkwijze die jullie gevolgd hebben. Voor het profielwerkstuk krijg je geen cijfer, maar een van de volgende drie beoordelingen: onvoldoende, voldoende, goed.

Wanneer jullie het profielwerkstuk niet met minimaal "voldoende" afronden en ter beoordeling aanbieden voor de kerstvakantie, kan dat een risico betekenen voor de uitreiking van jullie diploma. Wanneer een van beide leerlingen zijn verplichtingen niet nakomt, gelden de gevolgen daarvan automatisch voor de partner. Wanneer je partner tekort schiet in samenwerking of in het nakomen van verplichtingen, moet je de consequenties daarvan aanvaarden en kun je geen aanspraak maken op een aanpassing van de beoordeling van het profielwerkstuk voor jou persoonlijk. De beoordeling betreft immers het profielwerkstuk en geldt vervolgens in alle opzichten voor elk van beide partners. In extreme omstandigheden kun je de schoolleiding vóór het beoordelingsgesprek vragen je duo te ontbinden. Deze treft dan een nadere regeling.

In geval van ziekte of ernstige persoonlijke of huiselijke omstandigheden zijn er op deze bepalingen uitzonderingen mogelijk (waaronder de inleverdatum; zie paragraaf II.2). De schoolleiding beslist hierover.

II.3.4 HANDELINGSDEEL

De activiteiten die je binnen het handelingsdeel moet verrichten, kunnen erg van elkaar verschillen: excursies, oriëntatie op studie- en beroep, extensief lezen en luisteren bij de moderne vreemde talen enz. Bij de vakken culturele kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding, bestaat het Programma van Toetsing en Afsluiting voor het grootste gedeelte uit handelingsdeel. Meestal is verslaglegging van de activiteit een onderdeel van de verwerkingsopdracht. Ook kan een (reeks van) toets(en) een middel zijn om vast te stellen of je een onderdeel van het handelingsdeel naar behoren hebt gedaan; deze toetsen worden beoordeeld met de aanduiding "voldoende" of "onvoldoende", niet met cijfers.

Voor de activiteiten van het handelingsdeel moet je de beoordeling "naar behoren voldaan" krijgen om je diploma in ontvangst te kunnen nemen. Als het gaat om een activiteit van een vak, geeft de vakdocent deze beoordeling. Gaat het om een vakoverstijgende activiteit, dan geeft de schoolleiding – of bij oriëntatie op studie en beroep de decaan of de mentor - de beoordeling.

Als je bij een gezamenlijke en/of door de school georganiseerde activiteit afwezig bent, moet je diezelfde activiteit op eigen gelegenheid inhalen, d.w.z. in klas 3 voor het einde van dat schooljaar, en in klas 4 uiterlijk in april. Wanneer dat om praktische redenen onmogelijk is - de schoolleiding beoordeelt dit -, moet je een door de school goed te keuren vervangende activiteit uitvoeren. Als je bij het uitvoeren van een activiteit in het handelingsdeel door je gedrag, door gebrek aan betrokkenheid of door het ernstig storen van anderen laat blijken tekort te schieten in het verwerken

van de handelingsopdracht, wordt jou de beoordeling “naar behoren voldaan” geweigerd. In dit geval zal je de desbetreffende activiteit of zonodig een alternatief voor het einde van het schooljaar moeten inhalen.

Wanneer je vindt dat de beoordeling “naar behoren voldaan” ten onrechte aan je wordt geweigerd, kun je je wenden tot de schoolleiding.

II.4 DE BECIJFERING, HET BEWAREN VAN DOCUMENTEN EN DE RAPPORTAGE

Het cijfer voor het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers oplopende van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. De cijfers zijn op deze decimaal afgerond. Voor maatschappijleer, dat alleen een schoolexamen kent, is het eindcijfer niet in decimalen uitgedrukt.

Alle documenten die te maken hebben met het schoolexamen, worden bewaard in het examendossier. Enkele documenten, zoals het profielwerkstuk, kan je na de diploma-uitreiking afhalen op tijden die voor het examen door de schoolleiding worden bekendgemaakt. Niet tijdig afgehaalde documenten worden daarna door de school vernietigd.

In klas 3 ontvang je aan het einde van het schooljaar naast de overgangsrapportage een overzicht van de resultaten die je behaald hebt voor onderdelen van het schoolexamen. Cijfers zijn afgerond op 1 decimaal. In het laatste leerjaar krijg je driemaal op nader bekend te maken tijdstippen een rapportage.

II.5 HET SCHOOLEXAMEN BIJ ZITTENBLIJVEN EN ZAKKEN

De cijfers op je overgangsrapport van klas 3 naar klas 4 zullen ten dele berekend worden aan de hand van resultaten voor PTA-onderdelen en grotendeels aan de hand van resultaten voor voortgangstoetsen. Deze laatste meten dikwijls je vorderingen in de richting van het centraal examen. Als die vorderingen voor te veel vakken niet tot tevredenheid verlopen, is het mogelijk dat je conform de overgangsnormen blijft zitten ondanks het feit dat je voor diverse PTA-onderdelen een voldoende hebt behaald. De overgangsnormen staan jaarlijks gepubliceerd in de Schoolgids.

Wanneer je in klas 3 of 4 doubleert, moet je alle onderdelen van het schoolexamen overdoen. De resultaten van het schoolexamen uit het voorafgaande jaar vervallen. De gewone herkansingsregeling is eveneens weer van toepassing. Wanneer het profielwerkstuk, het kundossier en specifieke onderdelen van lichamelijke oefening voldoende zijn beoordeeld, hoeft je deze niet opnieuw te doen.

II.6 ONREGELMATIGHEDEN TIJDENS HET SCHOOLEXAMEN

Tijdens zittingen van het schoolexamen mag je op geen enkele wijze communiceren met andere deelnemers aan het examen. Ook mag je geen andere dan de officieel toegestane hulpmiddelen gebruiken. Verder mag je niets doen wat je eigen resultaat of dat van anderen op oneerlijke wijze kan beïnvloeden.

II.6.1 MAATREGELEN

Als je je bij enig deel van het schoolexamen schuldig maakt of hebt gemaakt aan een onregelmatigheid (waaronder het op beide toetsmomenten van een afsluitende toets afwezig zijn; zie paragraaf II.2.1), kan de schoolleiding maatregelen nemen. De maatregelen die de schoolleiding afzonderlijk of in combinatie met elkaar kan nemen, zijn:

- het toekennen van het cijfer 1 voor het examenonderdeel waarbij je de onregelmatigheid hebt begaan
- uitsluiten van verdere deelname aan een of meer onderdelen van het schoolexamen of van het centraal examen
- het toekennen van het cijfer 1 of meer onderdelen van het door jou al afgelegde deel van het schoolexamen ongeldig verklaren
- bepalen dat je een nieuw examen moet afleggen in door hem aan te wijzen onderdelen.

II.6.2 BEROEP

Je kan tegen een beslissing van een docent in beroep gaan bij de examencommissie of de schoolleiding.

Schooljaar 2018-2019

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **NEDERLANDS**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3
onderdeel **HANDELINGSDEEL**

Wanneer? In week:	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondings- datum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
oktober	fictie	Het boek dat je hebt gelezen.	8 uur	oktober 2018	Je maakt een verwerkingsopdracht.	Indien deze opdracht onvoldoende beoordeeld wordt, krijg je een vervolgoopdracht die je op school moet maken.
December	fictie	Het boek dat je hebt gelezen	8 uur	december 2018	Je maakt een verwerkingsopdracht.	Indien deze opdracht onvoldoende beoordeeld wordt, krijg je een vervolgoopdracht die je op school moet maken.
maart	fictie	Het boek dat je hebt gelezen	8 uur	maart 2019	Je maakt een verwerkingsopdracht.	Indien deze opdracht onvoldoende beoordeeld wordt, krijg je een vervolgoopdracht die je op school moet maken.
juni	fictie	De film die je in de klas hebt gezien	8 uur	Juni 2019	Je maakt een verwerkingsopdracht.	Indien deze opdracht onvoldoende beoordeeld wordt, krijg je een vervolgoopdracht die je op school moet maken.

N.B. 1 boek mag vervangen worden door een Nederlandstalige film, in overleg met de docent.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **FRANS**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer?	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt de toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
Proefwerkweek januari	Signaalwoorden	schriftelijk	50 minuten	10%	Leer ook in zinsverband!

onderdeel **HANDELINGSDEEL**

Wanneer	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondingsdatum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
Tussen 21-29 maart	Schriftelijk	Leesopdracht, examen niveau KB.	75 minuten	In deze week	Heb je de opdracht precies volgens de opdracht uitgevoerd?	Inleveren in snelhechter.
april - mei	Mondeling	Onderwerp: winkel, restaurant, Lille.	5 uur Toets duurt 10 minuten	In deze week	Uitspraak en verstaanbaarheid voor een Frans persoon	het zijn geleide zinnen via een situatieschets.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **DUIJS**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

Onderdeel; handelingsdeel

	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondingsdatum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
	Leesvaardigheid	3 tekst-opdrachten.	5 uur	oktober 2018	Volledigheid van uitvoering van de opdrachten.	De uitgevoerde opdrachten moeten door de docent met een voldoende zijn beoordeeld.
	Leesvaardigheid	3 tekst-opdrachten.	5 uur	februari 2019	Volledigheid van uitvoering van de opdrachten.	De uitgevoerde opdrachten moeten door de docent met een voldoende zijn beoordeeld.
	Leesvaardigheid	3 tekst-opdrachten.	5 uur	april 2019	Volledigheid van uitvoering van de opdrachten.	De uitgevoerde opdrachten moeten door de docent met een voldoende zijn beoordeeld.

**PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak ENGELS**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

Onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe wordt er getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt je toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
Proefwerkweek in januari	Examen leesvaardigheid Niveau KB	Schriftelijk	75 minuten	10%	Neem je woordenboek (EN-NE) mee!

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe wordt er getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt je toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
Week 20-24 Mei	grammatica bestudeerd in leerjaar 3.	Schriftelijk	50 minuten	10%	Je hoeft de onregelmatige werkwoorden niet uit je hoofd te leren, maar wel kunnen toepassen.

Onderdeel: **HANDELINGSDEEL 1**

Wanneer? In week:	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondingsdatum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
sep- nov	lezen	Samenvatten van 10 Engelse artikelen, woordenlijst maken met gebruik van woordenboek	10 uur	15 december	Docent deelt richtlijnen uit	Artikelen en verwerking netjes gebundeld in een snelhechter.

Onderdeel: **HANDELINGSDEEL 2**

Wanneer? In week:	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondingsdatum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
mei	schrijven	Samenstellen krant	20 uur	15 april	Samenwerking, vocabulaire, formuleren, grammatica	Krant moet netjes aangeleverd worden, Richtlijnen worden uitgedeeld.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **AARDRIJKSKUNDE**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt je toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
3 – 7 december	SE1. H1. Arm en rijk	Schriftelijk	50 minuten	8%	BuiteNland H1. P1 t/m P16
11- 15 maart	SE2. H2. Bronnen van energie	Schriftelijk	50 minuten	8%	BuiteNland H2. P1 t/m P16
3 – 7 juni	SE3. H3. Grenzen en identiteit	Schriftelijk	50 minuten	9%	BuiteNland H3. P1 t/m P16

Onderdeel: **HANDELINGSDEEL**

Wanneer? In week:	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondingsdatum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
Gehele jaar door	Presentatie voor de klas met gebruik van bijvoorbeeld Prezi of Powerpoint	Arm en rijk	Presentatie duurt 10 min, voorbereiding 2 lesuren in eigen tijd	Mei 2019	Zie format dat wordt uitgereikt	presentatietechnieken

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **GESCHIEDENIS**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt de toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
12-11 t/m 16-11	Sociale zekerheid en verzorgingsstaat van Nederland	Schriftelijk met open en gesloten vragen	50 minuten	10%	Hoofdstuk 2, methode geschiedeniswerkplaats. Infoboek + werkboek
Proefwerkweek januari	Nederlands-Indië en Indonesië	Schriftelijk met open en gesloten vragen	50 minuten	15%	Hoofdstuk 3, methode geschiedeniswerkplaats. Infoboek + werkboek
25-3 t/m 29-3	Koude Oorlog	Schriftelijk met open en gesloten vragen	50 minuten	15%	Hoofdstuk 5, methode geschiedeniswerkplaats. Infoboek + werkboek

Schooljaar 2018-2019

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **MAATSCHAPPIJLEER**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt de toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
5-11 t/m 9-11	Inleiding en zinloos geweld	Schriftelijk	50 minuten	15%	Thema's Maatschappijleer; Hoofdstuk 1 (Wat is maatschappijleer)
Proefwerkweek januari	Jongeren	Schriftelijk	50 minuten	20%	Thema's Maatschappijleer; Hoofdstuk 2 (Jongeren)
Proefwerkweek juni/juli	Politiek	Schriftelijk	50 minuten	20%	Thema's Maatschappijleer; Hoofdstuk 3 (politiek)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **ECONOMIE**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **HANDELINGSDEEL**

Wanneer? In week:	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondings- datum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
september tot uiterlijk juli	Presentatie voor de klas met gebruik van bijvoorbeeld Prezi of PowerPoint.	Een presentatie over een internationaal bedrijf (NV).	10 minuten presentatie in de les. Uiteraard kost dit de nodige voorbereidingstijd.	Mei 2019	De voorwaarden en beoordelingscriteria worden in een aparte les uitgelegd en digitaal beschikbaar gesteld.	Volgens format docent.

Schooljaar 2018-2019

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **WISKUNDE**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

Onderdeel **afsluitende toetsen**

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt je toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
Proefwerkweek januari	Plaats en afstand (hfdst.1) Kijken en redeneren (hfdst 5)	Schriftelijk (open vragen)	100 minuten	10%	Passer, rekenmachine en geodriehoek meenemen.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **NATUURKUNDE/SCHEIKUNDE 1 (NaSk-1)**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt de toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
05 - 09 nov.	<p>Hfst 5 (tekstboek), Afbeelden (constructiestralen, vergroting berekenen)</p> <p>Hfst 11 (Online stencil), Het Weer (onderdruk, bovendruk, dauwpunt, lading)</p>	Schriftelijk en Digitaal	50 minuten	5%	Rekenmachine, potlood, geodriehoek, gum
Proefwerkweek januari	<p>Hfst 5 (Online stencil), Ioniserende Straling (bouw van een atoom, soorten straling, dracht, radioactief verval, halveringstijd)</p>	Digitaal	50 minuten	5%	Pen, rekenmachine, potlood, gum, geodriehoek, Periodiek Systeem der Elementen (krijg je van de docent)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **NATUURKUNDE/SCHEIKUNDE 2 (NaSk-2)**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer? In week:	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt de toets mee voor je schoolexamen?	Waar moet je nog op letten?
03 - 07 dec.	Hfst 4 (boek), Schoonmaken (zuren, basen, zeep, hydrofiel, hydrofoob, hard water) Hfst 8 (boek), Chemische Reacties (rekenen aan reacties, reactieschema en vergelijkingen, wet van massabehoud)	Digitaal	50 minuten.	10%	Rekenmachine, pen, potlood, gum, geodriehoek, Periodiek Systeem der Elementen (krijg je van de docent)

Schooljaar 2018-2019

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **BIOLOGIE**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **AFSLUITENDE TOETSEN**

Wanneer?	Over welke stof gaat het?	Hoe word je getoetst?	Hoe lang duurt de toets?	Hoe zwaar telt de toets mee voor je school-examen?	Waar moet je nog op letten?
Proefwerkweek januari	Organen en cellen Erfelijkheid	Digitaal	50 minuten	10%	Thema 1 Thema 3
8-12 april	Cellen en erfelijkheid	Digitaal	50 minuten	10%	Thema 2 Thema 4 (BS 1, 5, 6, 7, 8)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **KUNSTVAKKEN 1 (KV1)**

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

onderdeel **HANDELINGSDEEL**

NB. Het vak KV1 wil je laten kennismaken met verschillende kunstvormen. Kunst is veel

dichterbij dan je denkt. Je kunt bij kunst denken aan theater, muziek, dans, film, mode en kleding, beeldende kunst, fotografie, architectuur en de kunst in je eigen omgeving.

Je neemt dit jaar deel aan vier verschillende culturele activiteiten, dit kun je alleen doen maar met een groep(je) mag natuurlijk ook. Kunstvormen of culturele activiteiten kunnen voor 3 VMBO onderdeel van een project zijn. Daarnaast kun je ook zelfstandig naar een leuke tentoonstelling, gezellig naar de film, lachen in het theater om een cabaretier, naar een dansvoorstelling, een muziekconcert of bijzondere architectuur bekijken.

Je bereidt je voor, gaat op pad, en laat achteraf zien wat je hebt meegemaakt.

Wanneer? In week:	Wat voor soort opdracht?	Over welke stof gaat het?	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afrondings- datum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
3 sept. - 9 nov.	Je begint met het aanleggen van een DOSSIER, over jezelf en kunst & cultuur Je onderneemt een culturele/kunstzinnige activiteit en reflecteert hierop.	Is cultuur leuk voor jou of niet, kun je er wat mee of niet? Maak je culturele zelfportret. Een inleiding op alle onderdelen van dit vak. Informatie vind je in het boek "Palet"	10 uur	De laatste les in week 45 Inleveren PTA1: Maandag 5 november 2018	Het bijwonen van de activiteit en de reflectie op de activiteit	Je docent bepaalt de keuze van de activiteit. De reflectie mag door middel van een schriftelijk of digitaal verslag of met video of foto's of met behulp van PowerPoint. Bij een onvoldoende beoordeling krijg je een vervolgopdracht die je op school moet maken.
12 nov. – 11 jan.	Je onderneemt een culturele/kunstzinnige activiteit en reflecteert hierop.	Informatie vind je in het boek "Palet"	10 uur	De laatste les in week 2 Inleveren PTA2: Maandag 14 januari 2019	Het bijwonen van de activiteit en de reflectie op de activiteit	Jij bepaalt de keuze van de activiteit. De reflectie mag door middel van een schriftelijk of digitaal verslag of met video of foto's of met behulp van PowerPoint. Bij een onvoldoende beoordeling krijg je een vervolgopdracht die je op school moet maken.

14 jan. – 22 mrt.	Je onderneemt een culturele/kunstzinnige activiteit en reflecteert hierop.	Informatie vind je in het boek "Palet"	10 uur	De laatste les in week 12 Inleveren PTA3: Vrijdag 23 maart 2019	Het bijwonen van de activiteit en de reflectie op de activiteit	Je docent bepaalt de keuze van de activiteit. De reflectie mag door middel van een schriftelijk of digitaal verslag of met video of foto's of met behulp van PowerPoint. Bij een onvoldoende beoordeling krijg je een vervolgpdracht die je op school moet maken.
25 mrt. – 24 mei	Je onderneemt een culturele/kunstzinnige activiteit en reflecteert hierop.	Je maakt je kunstdossier compleet met een terugblik op het afgelopen jaar. Denk je nog steeds hetzelfde over kunst en cultuur als aan het begin van het schooljaar? Maak een cultureel zelfportret en geef aan wat er veranderd is.	10 uur	De laatste les is in week 21 Inleveren PTA4: 27mei 2019 Laatste inleverdatum van je complete Kunstdossier op maandag 3 juni 2019	Het bijwonen van de activiteit en de reflectie op de activiteit	Jij bepaalt de keuze van de activiteit. De reflectie mag door middel van een schriftelijk of digitaal verslag of met video of foto's of met behulp van PowerPoint. Bij een onvoldoende beoordeling krijg je een vervolgpdracht die je op school moet maken.
	Presentatie	Laat via een praatje, een dia-presentatie, een fotocollage, PowerPoint - presentatie, een video, een rap-act of iets anders aan de rest van de klas zien wat je het afgelopen jaar gedaan hebt.	5 uur voor de presentatie		Is je presentatie goed voorbereid zodat je dit onderdeel met een voldoende kunt afsluiten?	Bij de presentatie reflecteer je op de activiteiten en op het vak KV1

onderdeel **HANDELINGSDEEL BEROEPSORIËTERENDE STAGE**

Wanneer?	Doel van de stage	Presentatievorm	Hoeveel tijd moet je eraan besteden?	Afronding-datum	Waar wordt bij de beoordeling op gelet?	Waar moet je nog op letten?
in mei	Beroepsoriëntatie. Tijdens deze stage neem je een kijkje in de keuken van een beroep wat jou leuk lijkt.	Je stelt aan de hand van opdrachten een stagedossier samen.	5 dagen lang, zo'n 7 uur per dag. Daarnaast de tijd die je nodig hebt voor het vinden van een stageplaats	Inleveren van je stagedossier op de woensdag na de stage bij je mentor. (week 17)	De begeleider op je stageplaats en de begeleider van school zullen vooral letten op; inzet, motivatie, aanwezigheid, actief meedoen, en sociale omgangsvormen. Daarnaast wordt gelet op de inhoud van je stagedossier en de evaluatie die je begeleider op de stageplaats invult. Dit laatste wordt door de school geregeld.	Je bent verplicht om het volledige stagedossier op tijd in te leveren.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING
voor het vak **BEWEGINGSONDERWIJS**
Schooljaar 2018-2019

Afdeling VMBO theoretische leerweg
Leerjaar 3

Frisbee

1. Het spelen van 5 tegen 5 waarbij er altijd drie aanspeel mogelijkheden zijn
2. De frisbee snel kunnen verwerken met zicht op het veld
3. Alle spelers in het veld benutten
4. Het spel zelfstandig in stand houden

Voetbal

1. Het spelen van 5 tegen 5 waarbij er altijd drie aanspeel mogelijkheden zijn
2. De bal snel kunnen verwerken met zicht op het veld
3. Alle spelers in het veld benutten
4. Het spel zelfstandig in stand houden

Softbal

1. Vanuit een toss de bal kunnen slaan
2. Een geslagen bal kunnen verwerken
3. De regel van vrije- en gedwongen loop kunnen toepassen
4. Verschillende posities in het veld kunnen spelen
5. Het spel zelfstandig kunnen vormgeven

Bewegen op muziek

1. Korte danscombinatie kunnen uitvoeren
2. Zelf een korte danscombinatie in elkaar kunnen zetten
3. Stijldansen afsluiten (Ballroomdans)

Hockey

1. Het spelen van 4 tegen 4 met positiespel
2. De keeper gebruiken als aanspeelpunt (ruit opstelling)

Atletiek

1. Kogelstoten	> 9 m
2. Manegeloop	< 19 min
3. Hoogspringen	> 1,10 m
4. Verspringen	> 2,5 m
5. Sprint 60 meter	<13 sec
6. Speerwerpen	> 12,5 m

Basketbal

1. Spelvorm 4 tegen 4 kunnen spelen
2. Het spel zelfstandig kunnen spelen
3. Loopregel en second dribble regel kunnen handteren

Badminton

1. Een 1 tegen1 spelvorm spelen waarbij het hele veld wordt benut
2. In een spelvorm verschillende slagen kunnen toepassen (clear, smash, drop, lob en serves o.h.)

Kracht en uithoudingvermogen

1. Kennis van de principes van krachttraining
2. Basiskennis gezonde leefstijl
3. Shuttletest minimaal 7 minuten
4. Coopertest minimaal 2100 meter
5. Circuit lessen actief deelnemen

Turnen

1. Mini trampoline wendsprong kunnen uitvoeren en kunnen ondersteunen
2. Ringzwaaien met halve draai
3. Vanuit een mini trampoline een AO salto met de ringen
4. Vanaf de kast een salto VO naar een verhoogt vlak

Wintersportdag

1. Actieve deelname aan het onderdeel schaatsen

Volleybal

1. Het spelen van 4 tegen 4 waarbij er altijd twee aanspeel mogelijkheden zijn
2. De bal snel kunnen verwerken met zicht op het veld
3. Alle spelers in het veld benutten
4. Het spel zelfstandig in stand houden

Zelfverdediging

1. Ten alle tijden jezelf kunnen beschermen
2. Verschillende stoten kunnen toepassen
3. Verschillende trappen kunnen uitvoeren

Geslaagd indien:

1. Actief is deelgenomen aan minimaal 75% van de lessen.
2. 75% van alle handelingsdelen gehaald is.

